

Til medlemmer af
Udvalget for Teknik og Miljø
samt Grønt Råd,
Mariagerfjord Kommune

6.1 Teknik og Miljøsekretariatet

Nordre Kajgade 1
9500 Hobro
Tlf. 97 11 30 00
raadhus@mariagerfjord.dk
www.mariagerfjord.dk

Journalnummer:
09.00.00-P35-1-12

Ref.: Inger Taylor
Direkte tlf. 97 11 36 12
intay@mariagerfjord.dk
Dato: 18.07.2014

Referat af Grønt Råds møde Mandag den 30. juni 2014 kl. 16-18 På Mariagerfjord Golfrestaurant, Mariagervej 101, 9550 Mariager

Til stede: Jørgen Hammer Sørensen (JHS), Per Kragelund (PK), Niels Erik Poulsen (NEP), Niels Peter Christoffersen (NPC), Jens Riise Dalgaard (JRD), Per S. Sørensen (PSS), Torben Ladefoged (TL), Finn Frandsen (FF), Lone Bak Dalgaard (LBD) Uffe Westerberg (UW), Morten Schnack (MS), Ole Guldberg (OG), Thorkild Lund (TL), Jørgen Ussing (JU) og Inger Taylor (IT). Afbud: Bo Ritterbusch (BR), Melanie Simick (MS), Per Nielsen (PN), Kjeld Lundager Jørgensen (KLJ), Lars Henning Jensen (LHJ), Torben Sommer Larsen (TSL). Ikke til stede: Finn Bøje Nielsen (FBN).

1. Velkomst og præsentation

JU bød velkommen på vegne af Grønt Råd og takkede medlemmerne af Udvalget for Teknik og miljø, fordi de ville mødes med Grønt Råd. Formålet med mødet var, at det nye Udvalg for Teknik og Miljø og det nye Grønne Råd kan lære hinanden at kende og udveksle forventninger til hinanden. Der var en præsentationsrunde, hvorefter JU præsenterede de medlemmer, der ikke var til stede.

2. Gensidige forventninger mellem UTM og Grønt Råd

JU indledte med en kort orientering om Grønt Råds arbejde med blandt andet temamøder, udflugter, arbejdsgrupper om stier, Ren kommune, miljøpris mv. samt støtte til forskellige projekter. JU henviste til en projektlister på Grønt Råds hjemmeside www.grontraad.dk

Grønt Råd havde både roser, eksempler på gode samarbejder og forslag til Udvalget for Teknik og Miljø:

- Indsatsen med at etablere en cykelstien fra Als til Øster Hurup, der skal sikre cyklister ved kystområderne, blev rost.
- Lige før kommunesammenlægningen blev der i amtet lavet en hasteløsning for at etablere Nordsøstien – Grønt Råd og kommunen samarbejder nu om at rette op og forbedre ruten.
- I den ny Affaldsplan har Grønt Råd haft mulighed for at komme med forslag og flere af de input, der er kommet fra Grønt Råd, er kommet med.
- Det seneste Grønt Råds møde blev afholdt på det nye rensningsanlæg i Hadsund. Det blev rost, at spildevandsledningen blev gravet langt ud i Kattegat og at vandet bliver rensset meget rent, så målingerne ligger langt under normen.
- Det er vigtigt, at udvalget vil høre på, hvad Grønt Råd kommer med, fx ved registrering af stier, hvor der kan være behov for politisk opbakning overfor lodsejere.
- Naturplejen i kommunen har skrantet grundet mangel på ressourcer. Derfor blev det foreslået, at udvalget prioriterer at leve op til forpligtigelser i fredningerne.
- Landdistriktsrådet har samarbejdet med Teknik og Miljø omkring emner som grønne områder, affaldssortering, veje, infrastruktur, mikrovirksomheder. Landdistrikterne har et ben i alle lejre. Det er et godt forum i Grønt Råd at diskutere ting og få dem frem til Byrådet. Det er et ønske, at udvalget vil sætte pris på de lokale kræfter og frivillige ved at lytte og samarbejde.

- Dansk ornitologisk forening (Dof) er en naturpolitisk forening, der ofte skal tage stilling til benyttelse kontra beskyttelse. I samfundet er benyttelse ofte i højsæde. Men i FN, EU og Danmark er det målet, at nedgangen i biodiversitet skal stoppes inden 2020. Mariagerfjord har meget natur, hvor biodiversiteten kan fremmes samtidig med, at der kan laves adgang til naturen. Dof får ofte henvendelser fra folk omkring vindmøller, men hvis Dof skal udtale sig, skal det være fuglerelateret. Det vigtigste er, at der bliver lavet en god vindmølleplanlægning som grundlag. Herefter kommer Dof gerne med kommentarer, hvis der er problemer. Planlægning bør prioriteres frem for individuelle behov.
- Udvalget kan overveje at inddrage frivillige ved oprydning på grønne områder, hvilket er at foretrække frem for at bede folk om at betale en stor afgift for offentlig oprydning.
- Forslag til udvalget er at være opmærksomme på regler omkring opsætning af solceller, da de kan skæmme landskabet.
- Et forslag er også at overveje om de ny 10 meter bræmmerne nogle steder kan benyttes til at give borgerne adgang til naturen og derved sikre, at goderne bliver delt.
- Det blev pointeret, at det er vigtigt med samarbejde mellem Udvalget for Teknik og Miljø og Grønt Råd.
- Grønt Råds repræsentanter har forskellige baglande og krydser klinger med forskellige holdninger, men finder også fælles fodslag, hvilket udvalget kan drage nytte af. Erfaringen viser, at Grønt Råds medlemmer ikke altid er enige, men kan komme langt med dialog.
- Hvis Grønt Råd kommer med en overvejende fælles indstilling til udvalget, så er Grønt Råd også parat til at bakke op omkring udvalget for Teknik og Miljø i forhold til den modstand, der måtte komme. Det kan give et gensidigt samarbejde.
- Der blev spurgt, om Udvalget for Teknik og Miljø har ting, som de gerne vil have Grønt Råd til at lave? Udvalget kan indhente svar på emner/sager fra Grønt Råd.

Bemærkninger fra UTM til Grønt Råd

Udvalget for Teknik og miljø havde flere kommentarer til Grønt Råd:

- Der blev sagt tak for ros til cykelstier og det nye Udvalg for Teknik og Miljø UTM vil gerne fortsætte det gode samarbejde. Det vil være dejligt også at få roser for nye projekter.
- Der blev gjort opmærksom på, at økonomi er et problem, så der er behov for at prioritere. Erhvervsudvikling er meget vigtigt for kommunen, så der kan skabes et grundlag til at betale goder.
- Udvalget ser frem til samarbejde med Grønt Råd og foreslog, at rådet forsøger at finde fodslag i fælles ting, da særinteresser ikke vejer helt så tungt som samarbejde.
- I et referat stod der, at Grønt Råd vil 'påvirke' Udvalget for Teknik og Miljø. Grønt Råd skal ikke 'påvirke' udvalget, men snarere samarbejde og være sparringspartner. Det vil være konstruktivt at finde konsensus i Grønt Råd og melde dette ind til Udvalget. Grønt Råd kan være væsentlige sparringspartnere og høringspartnere i forhold til fx stiprojekter og den overordnede plan herfor. Der blev svaret, at ordet 'påvirke' ikke skal opfattes negativt – det skal snarere netop opfattes som at informere og samarbejde.
- Med hensyn til fælles udtalelser vil der ikke altid være enighed, og i de tilfælde vil det også være godt, at Udvalget for Teknik og Miljø kan få indspil fra forskellige vinkler.
- Grønt Råd kan have fokus på bæredygtighed, der er vigtigt i forhold til miljø, klima, råvarer og ressourcer, biodiversitet, lokalplaner, transport, sund mad og økologi, byggeri, indkøb mv. Udvalget ser gerne initiativer fra Grønt Råd.

3. Betydningen af naturen for bosætning og udvikling

a. Adgang til naturen – hvad betyder det for en kommune?

Følgende blev drøftet:

- Adgang til naturen betyder meget for bosætning og turisme. Rold Skov er et eksempel, hvor naturen både er tilgængelig og godt formidlet og tiltrækker mange besøgende. Mariager Fjord har både

mulighed for vandresti og cykelsti rundt om fjorden, men det skal ske på ordentlige vilkår i forhold til naturen og lodsejerne.

- Adgang til naturen har betydning. Eksempelvis har den nye hundskov i Hadsund tiltrukket nye besøgende, men det har også stor værdi til at fastholde de mennesker, vi har i kommunen.
- Mariagerfjord Kommune får mange (ca. 2.000) tilflyttere pr. år – og i perioder flytter ligeså mange fra (unge flytter ud for at tage uddannelse). Bosætning må ikke bruges som et skræmmebillede i forhold til adgang og benyttelse af naturen. Folk flytter efter tre ting: Bosætning med beliggenhed i forhold til arbejdsplads, økonomisk formåen og adgangen til natur.
- Det er vigtigt, at både tilflyttere og fraflyttere har positive oplevelser med adgangen til naturen.
- Fjorden er en gave for kommunen. Kommune har fantastiske naturområder og mange gode initiativer som fx græsning i Hobro Østerskov. Endvidere har kommunen de bedste og dygtigste medarbejdere i Nordjylland med hensyn til indsigt i natur.
- Mariager Fjordområdet bør formidles som en samlende enhed. Det er bedre og vigtigere at informere om sammenhængen, så initiativet bliver Fyrtårnsagtigt.
- Det er vigtigt at fokusere indsatsen – fx som Cittaslow i Mariager med informationsskilte, hvor arbejdet bygger på lokale kræfter. Et eksempel er også Hærvejsprojektet, der er gennemført med eksterne midler og inddragelse af mange lokale kræfter.
- Indsatsen skal være både en fokuseret indsats og lokale initiativer, hvilket tilsammen giver en helhed.

b. Nye stiprojekter – hvordan kan Grønt Råd og UTM bakke op?

Følgende blev drøftet:

- Byrådet har i 2014 sat oplevelser ved fjorden som indsatsområde. Pr. 1. juni er der ansat en projektleder i et 1-årigt stinetværksprojekt ved at pulje midler fra Kultur og Fritid, Park og Trafik, Natur og miljø samt LAG midler. I første omgang skal der laves en kortlægning over eksisterende og mulige fremtidige stier, der skal etableres enkelte fysiske anlæg og laves en plan for en fremadrettet indsats. Idéen er blandt andet at tage udgangspunkt i Mariager Fjordruten (folderen blev delt ud) og vurdere, om der kan laves forbedringer. Den fremtidige indsats kan være en sti omkring fjorden, hvor der tages højde for diverse forhindringer, den unikke fjord, naturen og beliggenhed. Herefter gælder det om at se muligheder ved kloakeringsprojekter og andre projekter, hvor der kan skabes synergi.
- Stiprojekt har brug for støtte fra politikerne i forhold til realisering og stiregistreringen bør sættes ind i en stiplan for kommunen.
- Det er vigtigt at huske at integrere landsbyerne og de frivillige kræfter.
- Der er allerede en del tilgængelighed til fjorden, men behov for flere nedfaldspunkter og forbedret adgang og formidling om, hvor man kan cykle/gå og se fjorden. Forbedringerne bør ske, hvor de kommer flest til gavn. I byerne kan der tænkes i promenader og koblingen med at komme på fjorden i sejlbåde, kanoer mv.
- Der bør tænkes ud over Udvalget for Teknik og Miljø i beskæftigelsespolitiske samarbejder – fx med arbejdsmarkedsområdet og erhvervslivet, hvor de ledige hænder kan gøre nytte. Et mål kunne være at indvie et ruteforløb hvert år.
- Primitive overnatningspladser bør tænkes ind i adgangen til naturen som fx ved Als Odde, hvor der i forvejen er offentligt toilet, men behov for en P-plads og mulighed for primitiv overnatning - og gerne også andre steder ved fjorden.
- Friluftsrådet har fokus på at få folk ud i naturen. Aalborgkredsen vil gerne bidrage med at kortlægge stier på tværs af kommuner, hvor fx stier rundt om fjorden kan indgå.
- Det er vigtigt, at der ikke kun er fokus på stier rundt om fjorden – også på tværs som fx i Kastbjerg ådal.
- Sammenkobling er vigtigt – fx omkring spændende temaer og de muligheder, der er, hvor kommunen er lodsejer eller på anden vis involveret, fx Korup Å-projektet, hvor der kunne etableres en formidlingsplatform.

- Det er en spændende debat, men udgangspunktet er, at man gerne må gå langs fjorden i strandkanten efter naturbeskyttelseslovens bestemmelser. Det er mange, der ønsker flere cykelstier, men de er dyre at anlægge og kommunen har i forbindelse med skolelukninger i sidste byrådsperiode lovet at prioritere cykelstier mellem skoler, hvor skoledistrikter er slået sammen.
- I stinetræksprojektet bliver der nedsat en bredt sammensat styregruppe og en projektsvarsgruppe.
- Pengeinstitutionerne vil måske kunne bringes i spil i forhold til adgang til naturen. Endvidere har foreningen Fjorden Rundt valgt at give halvdelen af deres overskud til velgørenhed og halvdelen til etablering af en sti om fjorden.
- Aage V Jensens Fonde har henvendt sig om at realisere en cykelsti langs østkysten og vil gerne bidrage dertil.
- Det handler om at komme i gang med forslag til stier, inden de kan realiseres – gerne ved hjælp af fonde, erhvervsråd m. fl.
- Fjorden og dens opland hænger sammen. Alle forslag til stier og ruter er velkomne, men det er lettere at prioritere, hvis der er enighed om et samlet stisystem.

c. Udfordringer med stier, der forsvinder langs kysten og i det åbne land

Følgende blev drøftet:

- Der er mange muligheder i et samlet stisystem for hele kommunen – også langs Kattegat. Mange steder er adgangene dog overtaget af lodsejere og der er fare for, at det bliver glemt at holde stierne i hævd. Det er vigtigt at holde hævd, hvor der er adgang og samtidigt vise, med skiltning, hvor adgangen er.
- Det er vigtigt, at der er helhed i formidlingen og de fysiske forhold. Et eksempel er turistforeningens fiskefolder, hvor der kom problemer i forhold til lodsejerne, fordi der ikke var lavet aftaler omkring de fysiske forhold. Kommunen kunne fx lave P-arealer, der er hensigtsmæssige, så lodsejerne ikke bliver generet.
- Der har været eksempler på kanosejledere, som bliver jaget væk fra kysten. Grønt Råd kan prøve at finde forslag til løsninger.
- Færdsel bør begrænses til stier, ikke udenfor. Mountainbikere kører fx også udenfor stierne og på vandet sejler havkajakker ind ved naturreservatet. Adgangen skal ikke forbydes, men der er behov for skiltning og opmærksomhed omkring det.
- Der er behov for cykelstier flere steder på landevejen langs Mariager Fjord Cykelruten, så det er sikkert at cykle der.
- Det er muligt lovligt at bevæge sig til fods på stranden langs fjorden – bortset fra få steder. Her er der behov for at finde muligheder for at vandrere kan komme op i landet.
- Det er vigtigt at holde fokus på hvilke målgrupper, der skal tilgodeses og hvilke oplevelser, der er at få forskellige steder frem for blindt at lave stier, som ingen bruger.

d. Vedligehold af naturområder, faciliteter og stier

Følgende blev drøftet:

- Vedligehold er vigtigt samt at få lokale borgere med - Nordsøstien er et eksempel herpå, hvor grundejerforeningen slår stien i stedet for, at kommunen skal.
- Landbruget skal bakke op – Der er en stor opgave i, at få lodsejere til at føle sig godt behandlet. Hvis der bliver administreret ud fra lovgivning og med ordentlige vilkår kan der skabes et godt samarbejde.
- Grønt Råd opfordres til at komme med oplæg omkring stier til dagsordenen på et udvalgsmøde i efteråret.
- Der er skabt lydhørhed for emnet på dette møde, som kan følges op af konkrete forslag.

4. Eventuelt

JU takkede for en spændende og engageret snak og bød på forfriskninger.